

פרשת נשא – שבת קודש

פד דא חֲנֻכַּת מִדְבָּחָא,
בְּיוֹמָא דְרַבִּיאוּ יְתִיָּה,
מִן, רַבְרַבִּי יִשְׂרָאֵל:
מְגַסִּי כִסְפָּא תִרְתָּא
עֲסָרִי, מִזְרְקֵי כִסְפָּא
תְּרֵי עָסָר, בְּזָכִי דְדִּהְבָּא,
תִּרְתָּא עֲסָרִי.

(פד) זאת | חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
בְּיוֹם הַמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת
נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל קִעְרֹת כֶּסֶף
שְׁתֵּים עָשָׂר מִזְרְקֵי־כֶסֶף
שָׁנִים עֶשֶׂר כַּפֹּת זָהָב שְׁתֵּים
עָשָׂר:

רש"י > בְּיוֹם הַמָּשַׁח אֹתוֹ: בּו בְּיוֹם שֶׁנִּמְשַׁח הַקָּרִיב, וּמָה אָנִי
מְקִיָּם "אַחֲרֵי הַמָּשַׁח?" שֶׁנִּמְשַׁח תַּחֲלָה וְאַחֵר כָּךְ הַקָּרִיב, או
"אַחֲרֵי הַמָּשַׁח" לְאַחֵר זָמַן וְלֹא בָּא לְלַמֵּד בְּיוֹם הַמָּשַׁח, אֲלֹא
לֹמַר שֶׁנִּמְשַׁח בְּיוֹם, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר (ויקרא ז): "בְּיוֹם מָשַׁחוּ
אֹתָם". לְמַדְנֹה, שֶׁנִּמְשַׁח בְּיוֹם. וּמָה תִּלְמוּד לֹמַר: "בְּיוֹם
הַמָּשַׁח אֹתוֹ?" בְּיוֹם שֶׁנִּמְשַׁח הַקָּרִיב. קִעְרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עָשָׂר:
(ספרי במ"ד) הֵם הֵם שֶׁהִתְנַדְּבוּ וְלֹא אָרַע בָּהֶם פָּסוּל:

פה מָאָה וּתְלָתִין סְלָעִין,
הָוִי מִתְקָלָה דְּמִגְסָתָא
חֲדָא דְכִסְפָּא, וְשִׁבְעִין,
דְּמִזְרָקָא חֲדָא; כָּל כֶּסֶף
מְנִיָּא, תְּרִין אֲלָפִין
וְאַרְבַּע מָאָה בְּסָלְעֵי
קִדְשָׁא.

(פה) שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה
הָאֶחָת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק
הָאֶחָד כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים
אֲלָפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ:

רש"י > שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאֶחָת
וְגו': מָה תִּלְמוּד לֹמַר? לָפִי שֶׁנֶּאֱמַר: "שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ", וְלֹא פָּרַשׁ בְּאִיזוֹ שֶׁקֶל, לְכָךְ חָזַר וְשִׁנְאָה כָּאֵן וְכָלִל
בְּכָלֵן "כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ". כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים וְגו':
(ספרי) לְמַדְּךָ שֶׁהָיוּ כָּלִי הַמִּקְדָּשׁ מְכֻנָּיִם בְּמִשְׁקָלָן שׁוֹקֵלֵן אֶחָד
אֶחָד וְשׁוֹקֵלֵן כָּלֵן כְּאֶחָד לֹא רַבָּה וְלֹא מֵעֻט:

פוּ בְּזָכִי דְדִּהְבָּא תִרְתָּא
עֲסָרִי מְלִין קְטָרְת
בְּסִמְיָא, מִתְקַל עָסָר
סְלָעִין הָוִי מִתְקָלָה
דְּבִזְכָּא בְּסָלְעֵי קִדְשָׁא;
כָּל דִּהְבָּ בְּזָכִיָּא, מָאָה
וְעֲסָרִין.

(פו) כַּפֹּת זָהָב שְׁתֵּים־עָשָׂרָה
מִלֵּאת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה
הֶכֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־זָהָב
הַכַּפֹּת עֲשָׂרִים וּמֵאָה:

רש"י > כַּפֹּת זָהָב שְׁתֵּים־עָשָׂרָה:
לְמָה נֶאֱמַר? לָפִי שֶׁנֶּאֱמַר "כָּף אֶחָת
עֲשָׂרָה זָהָב" הִיא שֶׁל זָהָב וּמִשְׁקָלָהּ עֲשָׂרָה שְׁקָלִים שֶׁל כֶּסֶף,
אוֹ אֵינֹה, אֲלֹא כָּף אֶחָת שֶׁל כֶּסֶף וּמִשְׁקָלָהּ עֲשָׂרָה שְׁקָלֵי זָהָב?
וְשֶׁקֶלִי זָהָב אֵין מִשְׁקָלָם שׁוֹה לְשֶׁל כֶּסֶף, תִּלְמוּד לֹמַר "כַּפֹּת
זָהָב" שֶׁל זָהָב הָיוּ (ספרי):

פז כָּל תּוֹרֵי לַעֲלֹתָא תְּרֵי
עָסָר תּוֹרִין, דְּכָרִין תְּרֵי
עָסָר אֲמָרִין בְּנֵי שְׁנָא
תְּרֵי עָסָר וּמִנְחָתָהוֹן;
וְצִפְרִי בְּנֵי עֲזִי תְּרֵי
עָסָר, לְחֻטָּאתָא.

(פז) כָּל־הַבָּקָר לַעֲלֹה שְׁנַיִם
עֶשֶׂר פָּרִים אֵילָם שְׁנַיִם־עֶשֶׂר
כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם עֶשֶׂר
וּמִנְחָתָם וְשִׁעִירֵי עֲזִים שְׁנַיִם
עֶשֶׂר לְחֻטָּאת:

פח וְכָל תּוֹרֵי לְנִכְסֹת
קִדְשִׁיא, עָסָרִין
וְאַרְבַּעַת תּוֹרִין, דְּכָרִי
שְׁתֵּין גִּדֵּי שְׁתֵּין, אֲמָרִין
בְּנֵי שְׁנָא שְׁתֵּין: דָּא
חֲנֻכַּת מִדְבָּחָא, בְּתַר
דְּרַבִּיאוּ יְתִיָּה.

(פח) וְכָל בָּקָר | זִבַּח הַשְּׁלָמִים
עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעָה פָּרִים אֵילָם
שְׁשִׁים עֶתְדִים שְׁשִׁים כִּבְשִׂים
בְּנֵי־שָׁנָה שְׁשִׁים זֹאת חֲנֻכַּת
הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמָּשַׁח אֹתוֹ:

פט וְכַד עָלִיל מֹשֶׁה
לְמִשְׁכַּן זְמַנָּא, לְמַלְלָא
עֲמִיָּה, וְשָׁמַע יֵת קָלָא
דְּמִתְמַלֵּל עֲמִיָּה מַעֲלוֹי
כְּפָרְתָא דְעַל אֲרוֹנָא
דְּסִיְהוּתָא, מִבֵּין תְּרִין
כְּרוּבִיא; וּמִתְמַלֵּל,
עֲמִיָּה.

(פט) וּבָבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל
מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע
אֶת־הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹו
מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן
הָעֵדוּת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִּים
וַיְדַבֵּר אֱלֹו:

רש"י > וּבָבֹא מֹשֶׁה: שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת זֶה, בָּא
שְׁלִישִׁי וְהִכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם. כְּתוּב אֶחָד אוֹמֵר: (ויקרא א): "וַיְדַבֵּר
ה' אֲלֵיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד" וְהוּא חוּץ לַפָּרֹכֶת, וְכְתוּב אֶחָד אוֹמֵר:
(שמות כח): "וַיְדַבְּרֵנִי אֶתָּךְ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת". בָּא זֶה וְהִכְרִיעַ
בֵּינֵיהֶם: מֹשֶׁה בָּא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְשָׁם שׁוֹמַע אֶת הַקּוֹל הַבָּא
מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִּים כְּמוֹ "מִתְדַבֵּר". כְּבוֹדוֹ שֶׁל
מֵעֵלָה לֹמַר כֵּן: מִדְּבַר בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ וּמֹשֶׁה שׁוֹמַע מֵאֱלֹו.
מִדְּבַר: כְּמוֹ "מִתְדַבֵּר". כְּבוֹדוֹ שֶׁל מֵעֵלָה לֹמַר כֵּן: מִדְּבַר בֵּינוֹ
לְבֵין עֲצָמוֹ וּמֹשֶׁה שׁוֹמַע מֵאֱלֹו. וַיְדַבֵּר אֱלֹו: (ספרי) לְמַעַט אֶת
אֶהְרֹן מִן הַדְּבָרוֹת. וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל: יָכוֹל קוֹל נְמוּךְ? תִּלְמוּד
לֹמַר: "אֶת־הַקּוֹל", הוּא הַקּוֹל שֶׁנִּדְּבַר עִמּוֹ בְּסִינִי, וְכִשְׁמַגִּיעַ
לְפָתַח הָיָה נִפְסָק וְלֹא הָיָה יוֹצֵא חוּץ לְאֹהֶל (במדבר רבה):